

Súd: Okresný súd Liptovský Mikuláš
Spisová značka: 20P/44/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5621201760
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 10. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr., LL.M. Ivana Stehlíková
ECLI: ECLI:SK:OSLM:2021:5621201760.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Liptovský Mikuláš sudkyňou JUDr. Ivanou Stehlíkovou, LL.M., v právnej veci starostlivosti súdu o maloletú N. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom pri otcovi, zastúpenú kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, so sídlom M. M. Hodžu 30, Liptovský Mikuláš, IČO: 30 794 536, dieťa rodičov: matky O. C.G., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom L. XX, okres C. a otca N. G., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom F. XXXX/X, U. O., toho času A.Á. XXX/X, U. O., v konaní o návrhu matky na zníženie výživného, takto

rozhodol:

- I. Súd návrh matky na zníženie výživného **z a m i e t a**.
- II. Žiaden z účastníkov **n e m á** nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Matka sa návrhom doručeným súdu prvej inštancie dňa 07.07.2021 domáhala zníženia výživného na maloletú dcéru N. G., nar. XX.XX.XXXX na sumu minimálneho výživného. Návrh odôvodnila tým, že žijú z jedného príjmu a to z jej rodičovského príspevku v sume 429,10 eur. Tento príjem dostane do augusta 2021 a od septembra bude bez príjmu a nemá z čoho platiť alimenty. Ich firma mala naposledy príjem v decembri 2021 (zrejme správne 2020) a 6 mesiacov sú bez projektu tým pádom bez príjmu kvôli pandémie a nevedia zohnať žiadnu prácu, automobilky neberú nikoho. Nemajú nárok na žiadnu kompenzáciu kvôli tomu, že manželka poberá rodičovský príspevok. Mesačné výdavky majú elektrika 100 eur, voda 83,59 eur, alimenty na 3 deti 350 eur, platby za telefóny a internet 39 eur, manžel 98,79 eur. Platí aj Intrum 30 eur, splátka zdravotné poistenie 30 eur, manžel 76,44 eur. Okrem toho raz ročne smeti 120 eur, daň z nehnuteľnosti 21,45 eur, firemné smeti 36,50 eur, štvrťročne firemná poisťka 56,24 eur. Za drevo tento rok zaplatili 390 eur. Má maloletého syna R. C., nar. XX.XX.XXXX a školopovinného O. C., ktorý bude navštevovať nadstavbové štúdium SOŠ Mokrohájska, Bratislava. Na neho poberá 50 eur výživné. Navrhovateľka žiadala platiť výživné ku 30. dňu v mesiaci.

2. Na prejednanie a rozhodnutie veci súd naradil pojednávanie. Navrhovateľka svoju neúčast' na pojednávaní ospravedlnila tým, že má malé dieťa a nevie pre neho zabezpečiť opatrovanie, tiež je to vzdialenosť na súd a tiež má menšiu farmu, čo si teraz otvorila a nevie zabezpečiť chov, keďže je to na celý deň. Súd preto vec prejednal a rozhodol v neprítomnosti navrhovateľky. Na pojednávaní dňa 20.10.2021 otec uviedol, že so znížením výživného nesúhlasí, nakoľko dcéra má 17 rokov a strava, ošatenie, zabezpečenie školských potrieb na odbornej škole sú nákladné položky. Vzhľadom na vek má dcéra zvýšené výdavky aj na hygienické potreby. Matka nad rámec výživného neprispieva s výnimkou jej príspevku na mobilný telefón pre dcéru v sume 100 eur. Inak všetky potreby dcéry zabezpečuje otec. Dcéra je alergik, celoročne je sledovaná v alergologickej ambulancii. Kolízny opatrovník nesúhlasil so znížením výživného, pretože to nie je v záujme maloletej.

3. Súd vykonal dokazovanie výsluchom otca a oboznámením sa s listinnými dokazmi, založenými v spise, a to: návrhom, správou z prešetrenia pomerov zo dňa 18.10.2021, potvrdením o výške príjmu otca, potvrdením Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec o poberaní rodičovského príspevku a prídavku na dieťa zo strany navrhovateľky, listinami preukazujúcimi výdavky navrhovateľky a oboznámením sa s pripojeným spisom Okresného súdu Liptovský Mikuláš, sp. zn. 1P/213/2019.

4. Podľa § 62 ods. 1,2,4 a 5 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

5. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

6. Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

7. Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine, právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie po dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

8. Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

9. Predmetom konania je zníženie výživného na maloletú N. G., nar. XX.XX.XXXX. Súd zhodnotiac vykonané dokazky jednotlivo i vo vzájomnej súvislosti s prihliadnutím na všetko, čo počas konania vyšlo najavo, konštatuje neopodstatnenosť návrhu matky na zníženie výživného na sumu minimálneho výživného, preto jej návrh súd v celom rozsahu zamietol. Súd skúmal, či došlo k takej podstatnej zmene pomerov na strane rodičov alebo maloletej od posledného rozhodnutia o výživnom, aby boli splnené podmienky na zníženie výživného. Naposledy bolo o výživnom rozhodované pred Okresným súdom Liptovský Mikuláš rozsudkom zo dňa 05.11.2020, č. k. 1P/213/2019-90, ktorým súd zmenil rozsudok Okresného súdu Lučenec zo dňa 05.05.2016, č. k. 12P/29/2016-30 tak, že maloletá N. bola zverená do osobnej starostlivosti otca a matka bola zaviazaná prispievať na jej výživu výživným vo výške 100 eur mesačne. Od posledného rozhodovania teda uplynul necelý rok.

10. Z oznámenia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec zo dňa 19.08.2021 mal súd preukázané, že matka nie je vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie a poberá prídavok na dieťa od 01.10.2007 doposiaľ v aktuálnej výške 51 eur a rodičovský príspevok od 01.02.2019 doposiaľ v aktuálnej výške 378,10 eur. Podľa potvrdenia zamestnávateľa otca obchodnej spoločnosti G. Z..F..P. so sídlom v R. A. zo dňa 17.09.2021 priemerná čistá mesačná mzda otca za dva mesiace jeho pracovného pomeru bola 639,82 eur. Otec bol zamestnaný na dobu určitú od 07.07.2021 do 20.08.2021.

11. Zo správy kolízneho opatrovníka zo dňa 18.10.2021 mal súd preukázané, že v rodine otca maloletej sa od posledného šetrenia dňa 30.10.2020 zmenila len situácia ohľadom jeho zamestnania. Od 22.09.2021 je nezamestnaný, evidovaný na úrade práce ako uchádzač o zamestnanie, má nárok na dávku v nezamestnanosti. U matky bolo sociálne šetrenie vykonané Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec. Matka poberá rodičovský príspevok v sume 378,10 eur, ktorého výplata je predĺžená z dôvodu pandemickej situácie. Matka je spolu s manželom konateľkou firmy N. Z..F..P., so sídlom L. XX. Matka žije v spoločnej domácnosti s manželom R. C., nar. XX.XX.XXXX, ktorý v mesiaci júl tohto roka odišiel za prácou do Nemecka. Ďalej s nimi žije dospelý syn matky O. C., nar. XX.XX.XXXX,

ktorý pokračuje v štúdiu na Strednej odbornej škole v Bratislave, odbor mechanik, opravár strojov a zariadenia a spoločným synom R. C., nar. XX.XX.XXXX. Obývajú rodinný dom vo vlastníctve firmy N., Z..F..P.. V dome je zavedená elektrina, voda, kúrenie na pevné palivo. Výdavky matka uviedla v sume 100 eur na elektrinu, 80 eur poplatok za vodu, 800 eur na palivo a 350 eur vyživovacie povinnosti matky a jej manžela, t. j. na dcéru N. a dve manželove deti. Matka uviedla, že nad rámec výživného dcére neprispieva, minulý rok v decembri dostala dcéra od jej manžela oblečenie a tento rok jej prispeje na telefón sumou 100 eur.

12. Súď vec právne posúďil podľa ustanovenia § 78 ods. 1 Zákona o rodine, podľa ktorej možno súdne rozhodnutie o výživnom zmeniť, ak sa menia pomery. V čase posledného rozhodovania bola matka na rodičovskej dovolenke s najmladším synom R. C., nar. XX.XX.XXXX. Poberala rodičovský príspevok vo výške 378,10 eur a prídavok na dve deti vo výške spolu 51 eur. Na dcéru v čase pred posledným rozhodovaním prispievala sumou 100 eur a súhlasila, aby bola zaviazaná na takúto výšku vyživovacej povinnosti. V aktuálnom čase majú rodičia rovnaký počet vyživovacích povinností ako v čase posledného rozhodovania súdu (november 2020), matka tri vyživovacie povinnosti, z toho k dvom maloletým deťom, dcére N. a synovi R. a plnoletému O. a otec jednu vyživovaciu povinnosť k dcére N.. Hoci matka v návrhu avizovala, že od septembra 2021 nebude už poberať rodičovský príspevok a teda nebude mať žiaden príjem, tento príspevok naďalej poberá ako vyplývalo z potvrdenia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec a ako napokon písomne potvrdila aj samotná matka (e-mail zo dňa 19.10.2021). Súd na jednej strane chápe zložitú situáciu v súvislosti s celosvetovými opatreniami na boj proti pandémie Covid-19 ktorá sa dotkla aj rodiny matky v tom zmysle, že spoločnosť N., s.r.o., kde je matka spolu s manželom konateľkou, nemá zákazky, nakoľko výroba v automobilovom priemysle je pozastavená, na druhej strane súd poukazuje na to, že náklady na takmer plnoletú dcéru N. každoročne stúpajú a výživné v sume 100 eur nepokrýva ani zabezpečenie jej najzákladnejších potrieb. Súd zdôrazňuje, že pri určovaní výšky výživného je povinný zohľadniť nielen reálny príjem, aký povinný rodič dosahuje, či naopak nedosahuje, ale aj príjem, aký by potenciálne dosiahol pomohol. V čase minulého rozhodovania sa matka starala o dieťa mladšie ako tri roky. V aktuálnom čase syn R. už dosiahol tri roky. Napriek tomu materskú školu nenavštevuje a matka je s ním doma. Súd poukazuje na to, že v konaní nebolo preukázané, že by matka mala sťažené uplatnenie na trhu práce, zníženú pracovnú schopnosť. Matke nič nebráni, pokiaľ v aktuálnom čase nie sú zákazky pre spoločnosť N., Z..F..P., aby sa zamestnala a dosahovala príjem aspoň na úrovni minimálnej mzdy. Nie je pravdou matkine tvrdenie, že celá rodina žije iba z jej príjmu, ktorým je rodičovský príspevok. Už len výdavky, ktoré matka uviedla dvojnásobne prevyšujú jej príjem. Je teda evidentné, že výdavky domácnosti matky musia byť pokryté aj inými prostriedkami než rodičovským príspevkom na úrovni 378,10 eur. Matkin manžel R. C. pracoval viac ako tri mesiace v zahraničí. Hoci nemá zaplatenú odmenu za prácu za väčšinu odpracovaného času, už mu bolo vyplatených približne 3.000 eur. Najprv suma 2.000 eur a následne suma 1.000 eur. Z uvedeného je zrejmé, že rodina matky si dokáže zabezpečiť príjem, aj keď príležitostný, ale dostatočný na to, aby dokázala uhrádzať svoje mesačné výdavky. Súd navyše zdôrazňuje, že výživné má prednosť pred ostatnými výdavkami rodiča. Preto prioritne je potrebné uhradiť výživné a potom ostatné výdavky rodiča.

13. Súd konštatuje, že od posledného rozhodovania o výživnom nedošlo k takej zmene pomerov na strane povinného rodiča - matky, ktorá by odôvodňovala zníženie výživného. Matka naďalej poberá rodičovský príspevok a oproti poslednému rozhodovaniu, kedy sa starala o dieťa mladšie ako tri roky, má aktuálne možnosť zamestnať sa. Naopak u otca sa zmenila situácia spočívajúca v strate zamestnania. Otec je nezamestnaný od 22.09.2021. Zamestnanie síce bolo ukončené z jeho strany, otcovi však nemožno uprieť snahu zabezpečiť si príjem. Otec má zníženú pracovnú schopnosť, nedokáže pracovať takým tempom ako zdravý človek z dôvodu jeho zdravotného stavu, keď je zároveň poberateľom invalidného dôchodku. Invalidný dôchodok otec poberá vo výške 119,60 eur. Aktuálne otec poberá aj dávku v nezamestnanosti po dobu 5 mesiacov s denným vymeriavacím základom v sume 32,83,- eur. Avizoval tiež, že sa zúčastní v rámci evidencie ako uchádzača o zamestnanie zväčša o kurz zameraný na plánovanie v budúcnosti pracovať v rámci chránenej dielne.

14. Maloletá N. je aktuálne žiačkou 2. ročníka strednej školy - C. V. S. U. O.. V súvislosti s odborným zameraním školy sú spojené zvýšené výdavky na zakúpenie školských potrieb a oblečenia na čašnícku prax. Na týchto výdavkoch sa matka nepodieľala. Otec v septembri 2021 vynaložil v súvislosti so zakúpením oblečenia na prax - blúzky a zástery, približne 60 eur, v ktorom výdavku nie sú započítané výdavky na zakúpenie zošitov a iných školských pomôcok mimo praxe. Maloletá N. je vo fa'ze

dospievania, všeobecne sprevaďzanej akceleračiou rastu, čoho dôsledkom je príjem väčšieho množstva potravy, častejšia obmena oblečenia a obuvi a tiež vyšší hygienický štandard. Otec sa o dieťa osobne stara. Súd poukazuje na to, že osobná starostlivosť sa kladie na rovný finančnému zabezpečeniu výživy (podľa uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 10.11.2011, sp. zn. IV. ÚS 489/2011). Otec poskytuje dieťaťu osobnú starostlivosť, ktorej miera intenzity je síce nižšia ako v ťlom veku dieťaťa, ktoré je úplne závislé na starostlivosti inej osoby. Vychova dospievajúceho dieťaťa však vyžaduje iný druh starostlivosti, najmä motivačiou ku štúdiu, príprava na budúce povolanie a vyplnenie voľného času, motivácia k športu a záujmovej činnosti. Súd zároveň uvažuje, že ani aktuálne výživné vo výške 100 eur nezodpovedá úplne všetkým potrebám dieťaťa, keď predstavuje na deň čiastku 3,28 eur na deň ($100/30,5 = 3,28$). Táto čiastka možno pokryje náklady na stravu dieťaťa a minimálny hygienický štandard. Pritom výživné má zabezpečiť všeestranný rozvoj dieťaťa, nielen v ťzkom zmysle slova výživa, ale aj ostatné odvodnené potreby dieťaťa (vzdelávanie, zdravotná starostlivosť, kultúrne a spoločenské potreby, šport, záujmová činnosť ap.). Na druhej strane sa životná úroveň dieťaťa odvíja od životnej úrovne rodiča. Keďže neboli splnené zákonné predpoklady pre zníženie výživného (zmena pomerov), súd návrh matky zamietol.

15. Podľa § 52 zák. č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len CMP), žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak. Súd o náhrade trov konania rozhodol podľa § 52 CMP a žiadnemu z účastníkov konania nepriznal nárok na náhradu trov konania, nakoľko v mimosporových konaniach je v zásade vylúčený nárok na náhradu trov konania, pričom súd nezistil naplnenie žiadnej z výnimiek upravených v ustanoveniach § 53 a nasl. CMP.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať v lehote 15 dní od jeho doručenia odvolanie na Okresnom súde Liptovský Mikuláš. Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. O odvolaní rozhodne Krajský súd v Žiline.

Podľa § 363 CSP, sa v odvolaní popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 365 ods. 1 CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením (§ 44 CMP).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie na peňažné plnenie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov, alebo návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému podľa § 370 a nasl. CMP.